

Hitro je zaprla mati okno. Ko se je pa okrenila, je nenadoma zapazila, da je kletka odprta in — kanarčka nikjer.

»Minka«, je zavpila prestrašena. »Kaj si storila?!«

Med jokom in vzdihanjem je prišlo iz Minkinih ust: »Svojega dragega kanarčka — — — sem izpustila — — — da ne boš mislila — — da imam — — — kanarčka ... rajši — — — ko tebe — — —!« —

Materine oči so se zrosile ...

Ko je zrla v globoke, ljubeče otrokove oči, je spoznala, da je ravnala z Minko preveč trdo, spoznala dragoceno otrokovo srce, zaklad, ki ga ima v Minki.

»Minka, Minka, ti moj dobri, zlati otrok!« je zajecjlala mati, objela hčerko z obema rokama in obsipala njena od solz mokra usteca z vročimi poljubi ... In Minka je objela svojo mamico okrog vratu in se med jokom in smehom oklenila tesno njenega obraza in pritisnila svoj obrazek k maminemu.

Naenkrat pa se je zaslišal od okna sèm šum, frfotanje in kavsanje. Mati je hitro vzdignila glavo, in kaj je zagledala? Kanarčka, ki je priletel nazaj. Ni mu bila všeč prostost. Ob zaprtem oknu je letal semtertja in kavsal na okno, kakor bi prosil, naj mu kdo odpre.

»Minka! Poglej vendar! Tvoj kanarček je zopet tu! Tako te ima rad, da noče od tebe!« Mati se je veselo smejala in, ne da bi Minko izpustila iz rok, odprla okno. In naravnost v odprto kletko je smuknil kanarček, se povzpел na zgornjo paličico, se vsedel in frfotal s perotmi.

»Minka, Minka, poglej, tvoj kanarček je zopet tukaj!«

Toda Minka ni hotela ničesar videti in slišati. Še bolj tesno se je oklenila mamice okoli vratu, pritisnila svoj obrazek na mamina prsa in jokala ... jokala.

Francka Zupančič:

Noč.

Noč nastopa po ulicah. Temna, dolga in nema. Nad strehami blesti bleda mesečina. Strehe se svetijo srebrno, kakor bi bile kraljeve palače. Svit polni tudi ceste. In visoko gori leskeče mnogo tisoč zvezdic.

Nad hišami se vzdiga gozd ob hribu. In tudi gozd molči. Veš li, kaj je to, če gre nemi molk po gozdu? Če seva mesečina skozi vejve, in je gozdna tal temna? In se nič ne zgane? Če spava vetrič, pa odmeva le tvoj korak, in je čuti le utrip tvojega srca? — —

Gozd zre v stare ulice in diha svoj molk kakor čudež vanje. In mesto postane pravljica. Ljudje spe. Plovejo na bisernih ladjicah v da-

ljino sanj. Daleč, daleč kam, in niti ne mislijo ne, da hodi zunaj mnogo čudesa skozi noč. Ti pa pridi! In glej in slušaj, ako jih vidiš, čudesa!

Mogočna lipa se razprostira pred cerkvijo. Lipa sniva o pomladi, ki ji je nadela lepih lističev in mamljivo dehtečih cvetov. O kako je bila lepa v pomladnem nakitu ta lipa! Vsa zimska žalost in gorje je bilo pozabljeno.

Nasloniš se na snivajoče drevo. Sen prihaja in te uvede v skrivnostno kraljestvo. Igraš se z otroki pod cvetečo lipo. Pevaš z njimi; — otroci pa nosijo cvetje v laseh in v rokah. Radujejo se. In ti z njimi. Tudi ti!

Noč je sen. — — Razprostri roke in zajemi čudesa! In slušaj! Le tančica je, ki te loči od večnosti. In je vendar neznana globočina. Če ide jasna, svetla noč skozi ulice in jo navdaja grobna gozdna tišina — je tančica lahka, ki te loči. Tvoje srce trepeče pri najmanjši misli, kako je za tančico.

Stari vodnjak šumi v ulici. Iz bakrene cevi teče curek, naprej, venomer, venomer. Teče nizdol v zidano korito, kjer se zibljejo blesteči valčki. Sedeš na zidni ogel. Roka ti seže v svetlo vodico. In misliš, da je to voda spominov, in treba ti je le poseči po nji, pa ti vzide mladost. Brezskrbna mladost, smehljajočih, jasnih oči in nedolžne duše. In misliš, da pridejo vsi, vsi, ki so se ločili od tebe, in ki včasih nedopovedno hrepeniš po njih.

Toneš svojo roko v srebrnosvetlo vodico. Toda — tvoja mladost se ne dvigne iz nje. Biva nekje v drugem kraju. Misli le na lahko tančico in na luč, ki nikdar več ne ugasne. In tam čakajo tudi drugi —

Iz vodnjaka vstajajo stari spevi, prihaja globoka, pobožna legenda. Potuje čez ceste, obstane pred znamenjem. Vzame zlatih rok nebeško kraljico in jo nosi skozi spavajoče ulice.

Smehlja se dete v snu. Nihče ne ve, kaj zre mlada dušica. Zunaj pa gre kraljica v zlatih čreveljčkih skozi srebrnosvitlo noč.

Brez spanja leži mati na postelji. Skrb za edinca, ki je v tujini in mu zre morebiti pogibel v oči, ji ne da pokoja. Rožnivenec prebirajo njeni prsti: »O Kraljica, ti naše upanje, ti naše varstvo, ti naša tolažba, varuj ga!« — Nebeška kraljica pa dviga roko. Tedaj priplove zlat sen in poljubi materino srce. Vidi nebeško Gospo, ki usmiljeno razprostira plašč nad svetom — — tolažnica žalostnih, pomočnica v stiski!

Čudodelno potuje Kraljica v noč. In stari spevi doné sladko in nežno v nebo. Njih odmev prihaja v sen spavajočega človeštva. Njih odmev mu ostane v srcih, ko pride dan. Ta odmev se ne porazgubi, ampak vzbuja domotožje po zlatem svitu večnostnem. — In ker so vzplule stare pesmi iz srebrnosvetle vodice vodnjaka, je tudi on izmed tistih, ki ga drami in navdaja domotožje. Ne počiva ne v dnevu, ne v noči. Opominja ljudi, da so le potniki na svetu in jim ne pristoja počitek.

Kako šumlja, žubori o tem vodnjak v tihih nočeh! In njegovo žuborenje gre skozi spavajoče ulice, gre še naprej, še naprej in dalje in dalje — — —

Morda, oh, morda leži v tej uri daleko kje eden izmed onih, ki je tudi njemu žuborel vodnjak? Morda leži in vzdihla kje v smrtnem boju in se poslavlja njegova duša? A kaj je to? V ušesih mu doni žuborenje vodnjaka. In prihaja mu v spomin domovje, njemu, domačinu, sedaj osamelemu v tujini. Domovje, ki zanj mrje! Mehke roke ga neso skozi ulice. Materine oči ga zro. In iz znamenja prihaja nebeška Kraljica, da ga ogrne s svojim plaščem. Domači zvonovi mu buče. In gozd šumlja. Gozd, iz njega pesem mladostnih dni. Kos drobi v vrhu bukve... zaspi... In ko se zdrami, stoji v blestečem jutru večnosti. O domovje, prelepo domovje!

Vetrič vstaja. Pihlja čez blesteče strehe, veje šepetaje skozi gozd. Stara lipa se ne zgane v snu. Polnoči! In legenda zasniva v srebrno-svetli vodici. Le vodnjak žubori in šumlja. Vedno isto, isto. Tvoja duša pa sluti bližino nadzemskega sveta. Čudezne slutnje jo omamljajo in veliko hrepenenje jo oživlja.

In še enkrat vstane stara pesem iz vode spominov, pesem, ki kroži vedno v svetu...

R. Pečjak:

Otroški sen.

Učasih še zavrisne,
mimo pohiti,
diven in razkošen,
sen mladostnih dni.

Za klobukom pušelj —
smeh krog ustn, blesk v očeh,
ogelj v srcu, v duši nađe
kot v minolih dneh.

Učasih še zavrisne — daven
sen je to! —
in za njim strepeče
žalostno oko.

